

Bài 7

ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM RA ĐỜI

I – MỤC TIÊU

Học xong bài này, HS biết :

– Lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc là người chủ trì Hội nghị thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam.

– Đảng ra đời là một sự kiện lịch sử trọng đại, đánh dấu thời kì cách mạng nước ta có sự lãnh đạo đúng đắn, giành nhiều thắng lợi to lớn.

II – ĐỒ DÙNG DẠY HỌC

– Ảnh trong SGK.

– Tư liệu lịch sử viết về bối cảnh ra đời của Đảng Cộng sản Việt Nam, vai trò của Nguyễn Ái Quốc trong việc chủ trì Hội nghị thành lập Đảng.

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC CHỦ YẾU

* Hoạt động 1 (làm việc cả lớp)

– GV giới thiệu bài :

Sau khi tìm ra con đường cứu nước theo chủ nghĩa Mác – Lê-nin, lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc đã tích cực hoạt động, truyền bá chủ nghĩa Mác – Lê-nin về nước, thúc đẩy sự phát triển của phong trào cách mạng Việt Nam, đưa đến sự ra đời của Đảng Cộng sản.

– GV nêu nhiệm vụ học tập cho HS :

+ Đảng ta được thành lập trong hoàn cảnh nào ?

+ Nguyễn Ái Quốc có vai trò như thế nào trong Hội nghị thành lập Đảng ?

+ Ý nghĩa lịch sử của việc thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam.

* Hoạt động 2 (làm việc cả lớp)

GV tổ chức cho HS tìm hiểu về việc thành lập Đảng :

Từ những năm 1926 – 1927 trở đi, phong trào cách mạng nước ta phát triển mạnh mẽ. Từ tháng 6 đến tháng 9-1929, ở Việt Nam lần lượt ra đời ba tổ chức

cộng sản. Các tổ chức cộng sản đã lãnh đạo phong trào đấu tranh chống thực dân Pháp, giúp đỡ lẫn nhau trong một số cuộc đấu tranh, nhưng lại công kích, tranh giành ảnh hưởng với nhau. Tình hình thiếu thống nhất trong lãnh đạo không thể kéo dài.

– GV nêu câu hỏi :

+ Tình hình nói trên đã đặt ra yêu cầu gì ?

Gợi ý trả lời :

Cần phải sớm hợp nhất các tổ chức cộng sản, thành lập một đảng duy nhất. Việc này đòi hỏi phải có một lãnh tụ đủ uy tín và năng lực mới làm được.

+ Ai là người có thể làm được điều đó ? (lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc).

+ Câu hỏi nâng cao : Vì sao chỉ có lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc mới có thể thống nhất các tổ chức cộng sản ở Việt Nam ?

Gợi ý trả lời :

Nguyễn Ái Quốc là người có hiểu biết sâu sắc về lí luận và thực tiễn cách mạng, có uy tín trong phong trào cách mạng quốc tế ; được những người yêu nước Việt Nam ngưỡng mộ...

*** Hoạt động 3 (làm việc cá nhân)**

– GV tổ chức cho HS tìm hiểu về Hội nghị thành lập Đảng.

– HS đọc SGK và trình bày lại theo ý của mình, chú ý khắc sâu về thời gian và nơi diễn ra hội nghị.

*** Hoạt động 4 (làm việc cả lớp)**

– GV nêu một số câu hỏi để HS thảo luận, phát biểu ý kiến về ý nghĩa của việc thành lập Đảng :

+ Sự thống nhất các tổ chức cộng sản đã đáp ứng được yêu cầu gì của cách mạng Việt Nam ?

+ Liên hệ thực tế.

– HS báo cáo kết quả thảo luận.

– GV kết luận, nhấn mạnh ý nghĩa của việc thành lập Đảng : Cách mạng Việt Nam có một tổ chức tiên phong lãnh đạo, đưa cuộc đấu tranh của nhân dân ta đi theo con đường đúng đắn.

IV – THÔNG TIN THAM KHẢO

– Ba tổ chức cộng sản ở Việt Nam trước năm 1930 :

Đông Dương Cộng sản đảng thành lập tháng 6-1929 ; An Nam Cộng sản đảng thành lập tháng 8-1929 ; Đông Dương Cộng sản liên đoàn thành lập tháng 9-1929.

– Tham dự Hội nghị thành lập Đảng có 2 đại biểu của Đông Dương Cộng sản đảng là Trịnh Đình Cửu và Nguyễn Đức Cảnh, 2 đại biểu của An Nam Cộng sản đảng là Nguyễn Thiệu và Châu Văn Liêm. Đồng chí Nguyễn Ái Quốc đại diện Quốc tế Cộng sản chủ trì Hội nghị.

Các đồng chí Nguyễn Thiệu và Trịnh Đình Cửu kể lại :

"Hồng Công đang vào xuân. Tiếng pháo đón tết sớm của trẻ con đã nổ râm ran trên các đường phố.

Được gặp ông Nguyễn Ái Quốc – người mà tên tuổi từ lâu đã được các nhà cách mạng Việt Nam nói đến với sự kính trọng và tin yêu – các đại biểu rất mừng và cảm động. Tuy nhiên cũng có đại biểu cẩn thận hỏi ông Nguyễn :

– Đồng chí có giấy giới thiệu của Quốc tế Cộng sản không ?

Ông Nguyễn cười độ lượng, đặt tay lên ngực phía trái tim mình :

– Có, giấy giới thiệu ở đây !

... Một hôm, Hồ Tùng Mậu và Lê Hồng Sơn đưa cho các đại biểu mỗi người một vé đi xem trận đá bóng ở sân vận động thành phố. Trong không khí ồn ào, náo nhiệt của sân vận động, ông Nguyễn cùng các đại biểu tiến hành Hội nghị trừ bì để thông qua chương trình nghị sự và định ngày giờ cho Hội nghị chính thức.

Ngày 3-2-1930, trong ngôi nhà cũ bé nhỏ của một cơ sở ở Cửu Long thành, thuộc khu vực nhà ổ chuột với những túp lều bằng tôn và các-tông chen chúc nhau nằm trên phần đất liền của lãnh thổ Hồng Công, Hội nghị thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam chính thức khai mạc.

Bảy người⁽¹⁾ tham dự hội nghị ngồi xung quanh một chiếc bàn, trên bàn có để sẵn một bộ súc sắc, một trò chơi ưa thích của người Trung Quốc ở Hồng Công. Uy tín của ông Nguyễn có sức nặng đặc biệt đối với các đại biểu.

(1) Hội nghị chỉ có 5 đại biểu chính thức, hai đồng chí hoạt động ở nước ngoài là Hồ Tùng Mậu và Lê Hồng Sơn phục vụ hội nghị, không phải là đại biểu chính thức.

Trong các buổi thảo luận, ông khéo léo hướng dẫn. Nhờ những lời phát biểu cởi mở, súc tích và có căn cứ của mình, ông đã thuyết phục được tất cả các đại biểu và đưa Hội nghị đến thành công".

(Theo Nguyễn Thiệu và Trịnh Đình Cửu (kể), Đặng Hoa ghi,
Đảng Cộng sản Việt Nam, Đại hội và thành quả,
NXB Thông tin, H., tr. 14–15)